

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۰)، آلتی
آیلنی (۳۰) غروشدرد .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷)، آلتی
آیلنی (۹) فراققدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائرة مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدله یز یازیلر اعاده
اولونماز .

الکشاف

۱۳۳۰

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفته لوی مجموعه اسلامیه در .

صاحب و مدیر مسئول

اشرف ارباب

باش محرر

محمد عاكف

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم

اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

مکر و نفاق مدینتی

اوروپا مدینتندن بیزار اولانلر، او بلا ایلله خانلری بیقیلان، پریشان و یزمرده، سفیل و ذلیل اولانلر ساده مسلمانلر ده کلدر. او آتش، او بلا کندی یوردینی ده یاقیور، تخریب ایدیور. و بو خرایتک دهشت و قسوتندن قورقلانلرده بزمه برابر آغلایور، ایگلیور و بو کونکی قیامت کبری نك اوبلالری ییلدیرم کی افنا ایتمسینی تمی ایدیورلر. فی الواقع رقابت حسی، تفوق غایه سی، بو کونکی حربی ایقاع ایتدی. بو، بر ضرورتدر؛ حیات بشریه نك موازنه سنی تأمین و محافظه ایدن قانون فطرتك مقتضاسیدر. «ولو شاء ربك لجلع الناس امة واحدة».. کورولیورکه رقابت حسی، و آنک بر نتیجه سی اولان تفوق غایه سی طبیعیدر، دائیبدر. لاهی قونغرملریله، صلح و مسالمت ديه بر طاقم کسانک باغیرملریله آکا مقاومت ایدیله من. بالعکس سلاحلر کسکینلشدکجه، طوبلرک جهنمی آغزی کینیشلشدکجه ده قولا یلقله اجرای احکام ایدر. ایشته بو کون حسن رقابت، غایه تفوق مدینت حاضره نك ایجاد کرده سی اولان ججیمی و محو ایدیچی آلات ایلله مجهز اولدیغیندن او حسن رقابت ایلله انسانی یو کسکینک و خیرده، فضیلتده مسابقه و تفوق ایتمک قصد ایدیلدیکندن مدینت حاضره ینه کندی ایلله ایجاد ایتدیکی جهنملر ایلله یواش یواش محو اولیور. اوروبالیر بونی بیلیموردکلردی. اک بیوک علمای عصر دن «و. استرقلاند» بونی بتون تفصیلاتیله یازمش و مدینت حاضره نك عاقبتی بتون فجاعتیله تصویر ایتمشدر. مشار الیه «شرقه سیاه بقعه» نام کتابنده دیورکه :

«لاهی قونغرملریک، او ادبی محاربات صلیبیه نك کسکین سلاحلر، عسکرک اوزرینه هیچ بر تأثیری اولمیه جقدر. سلاحلری یاپان غریب زبانیلریک ایدر؛ اولرک علیهنده سوز سوبلک نام بر قاپلانه ویا بر نساچه عقل اوکره نك قییلندندر. فقط بو «قان دوکک واولدیرمک» دینی، آنجیق اوروپاده حکمران اولان وقان دوککدن باشقه وظیفه سی اولمیان غورللا نسلنک تدریجی بر صورتده انقراضی ایلله نهایت بوله جقدر. بو، یواش یواش، کندی کندی نه واقع و مطلقا بو غورللا نسلی تحت اسارتیه آلدینی ملتلر طرفندن زنجیر بند اوله جقدر.» درست دوشونلر استرقلاندک بو اصابت فکری نی تقدیر ایدرلر. بو غورللا نسلی زنجیر بند ایتمک، بو غورللا مدینتی کبرتمک انسانیت ایچون اک مفید برایشدر. بو او غورده چارایشان حق سلاحلری مظفر اولورسه انسانیت ایچون اک خیرلی وظیفه ادا ایدلش دیمکدر.

فقط مدینت حاضره بو کونکی نزاعه رغماً مصون قالیرسه نه اولور؟ بونک جوابی بیوک بر ادیب و حقیقین بر متفکر اولان Evryman غزته سنک سر محرری بولونان «لوق نورث» دن دیکلیلم :

«بعضیلری دیورکه : «مدینت مصوندر.» فقط بو مصونیتک معناسی میلیونلرجه انسانک یوردنر قالمی، میلیونلرجه معصوم چوجکک معدن آرامق محاطه سنی کوزده آله رق ناپارمسی ایچون اوغراشمسی، طعامک حیانتدن قیستدار اولمسیدر. اومت بو مدینتک مصونیتی هر شیتک اسکیدی کی دونه جکی؛ اولوم قایره لرینک ینه آجیله جنی؛ میلیونلرجه قادن، ارکک و چوجکک یرک دیننده قیراجلر آلتنده سرمایه داران ایچون آلتون آرایه جنی؛ طوب، نفک، سونکو

فرق قالماز. بلکه یرلی اولدینی ایچون محی حامی نی کچر، بو ایسه بزم حایه دن بکله دیکمز مقصده منافیدر.

ایشته بو صورتله بتون تونس قطعه سی فرانسه استیلاسنه معروض اولدینی ۳۳ سنه دبری آنجیق ایکی مسلمان طیب بتشدیره بیلدی. بونلردن بری فرانسه حایه سندن کوردیکی الطافه متشکر آو طنندن هجرته مجبور اولدی. دیگر ی ایسه حالا تونسده اوطوریور. لکن اوتیه نیک بریکیک محسودی اولمقدن برترقی کوره میور. بو ایکی کیمسه دن بشقه بر قاجده دعوی وکیلی یتشه بیلدیه سه مقداری هر حالده درتله بش آره سته اولمقله برابر فرانسلر حضور محاکمه بو زواللیرله برابر بولمقدن امتناع ایدیورلر.

بوندن بشقه حیانتک بر بیوک قسمی تحصیل اوغرنده کچروب شهادتنامه استحصالنه موفق اولان تونسلیلر یتش بش نهایت یوز فرانقلق بر خدمت بوله بیلیمک ایچون قو قو دولاشمق اضطرارنده بولبورلر. ای محرم محترم! شوسویدکلرم، بیلر سین که، دکزه نسبتله قطره بیه ده کلدر. ذاتاً معتاد قدیمکیز اولان تحریف حقایقه، تهدیدلر، اصلنر منتلره قالدیشامش اولسه دیکیز، تونسلیلری بوسو بتون حسدن محروم جمادات درک سنه ایندیرمه بیدیکز بوقدرینی بیه سوبلکه لزوم کورمزدم.

ای فرانسلر! سز الدانیورسکیز. غفلتکیز سائقه سیله یک فاحش خطالره دوشیورسکیز. غروری بر درجه یه واردردیکیز که مخلوقاتی بر اقدیکیزده خالق ورازقکیز اولان الله قارشى اعلان حرب ایتدیکیز. بتون ادیان سهاویه دن تجرد ایلدیککیزی صورت رسمیه ده اعلاندن چکنمه دیکیز. مملکتکیزی فحش ایلله فجور ایلله، فساد اخلاق ایلله دولدردیکیز. بر حالده که فرانسا دنیانک درت کوشه سندن کلن سفهای اقوامک کعبه سی اولدی. عباد الله قارشى روا کورمده ظلمی بر افادیکیز. ضعفانک اوزرینه چوکه رک سامانی لندن آلدیکیز، حیاتلری نی سوندوریکیز. فکرلری نی اشکنجه لر آلتنده ازدیکیز. اغز لرینه کم ووردیکیز. هیچ کیمسه ده ظلمکیزدن شکایته مجال قویمادیکیز. نهایت متفکر کزله برابر بتون دنیایی دست غصبکیزه کچیره رک شاعتلرکیزی تعمیم ایتمکی قوردیکیز. لکن خسرا نه دوشدیکیز. احتراصاتکیزه، هوساتکیزه بازیجه ایتمک ایسته دیککیز عالم بشری جناب حق البته حایه ایده جکدر.

تاریخ، کلام حکما، کتب سهاویه شهادت ایدیورکه سزده کی اوج فضیحه دن یالکیز بری امتلرک محوی ایچون بالغاً مبالغ کافیدر. حالبوکه سزلر اوفضیحه لرک اوجنی ده جمع ایتش، هم هر برنده غایه قصوایه واصل اولمشکیز. اکر بونلردن واز کچمز، طریق حقه رجوع ایلزسه کز یوم فلاکتکیزک کلمک اوزره اولدینی سزه تبشیر ایدرم. بو یوم فلاکتده امین اولک که یک اوزاق ده کلدر.

صالح الشریف التونسی

تجارتك ايلروليه جي؛ حبسخانه لرك، دار آغا لرك تزييد ايديله جي؛ جبار لرك دوام ايديه جي؛ قادي لرك قارين طويورمق ايجون عرضلارني ضايعه جني ديمكدر. بتون قارين واركلر تمني اينسبلر كه بوكونكي قانلي اولوم قارنوالى بو مدنيتك افولنى مزده لسون .

بك اعلا. همزده عن صميم القلب بوتمنى به اشتراك ايدرز. فقط بو افولنى. زده له ين علامت نه در؟ جوابنى ينه لوق نورندن ديكليله لم : «اوروپا مدنيتك سقوطنه اك خيرلى دليل اوروپا نك بوكونكي حاليدر. بو مدنيتك. اختراعاتى، علومى، ماكنه سى، دوزلرى آنى آنجق نارنجك اك بيوك حربنه ايريشدردى. مدنيت خرسانيه سقوط ايتدى. اميد ايدلم كه حرب حاضر اونى يارادان مدنيتك اولومى ايله نتيجه لسون .» شيمدى اوروپا مدنيتك ترقيا تى (١) ينه لوق نورنك قلمنى استعاره ايدم كه صايه لم :

« بومدينيت اوج شيدم موفق اولدى : (١) تفحص، (٢) خودكامل، (٣) ربا كارلر. بونلردن ماعداسنده هر شيدم خائب اولمى. بوكونكي مذهبجه بونلرى مارمار ايدم كه بيلدريمدر. بوكاده هيچ كيسه تأسف ايتيه جكدر. چونكه بو مدنيت، منفعت پاپاسلرنيك شورش اجتماعى ايقاع ايتك ايجون قوللاندينى سحر در. حالبوكه مدنيتك مزيتى انسانلر اك اجتماعه خدمت ايتكدر. حال حاضر ايسه انسانيت شين آور قسوتلى، مخاطره لى سوء قصدلرله مالا مال بولنيور. صانكه بتون ذكار طوب آغزندن فيشقرمش. بوكونكي علم واسطه تنمى بشقه برشى دكل. صنعت واديات ايسه صفر مرتبه سنده در. نصل بو مرتبه ده اولم كه جهنمى عكسلر ياپيور. فقط فنا ياخود ايني بونلر كه هيچ بريسي بومدينيتله برابر محو اولمايه جكدر. بالهكس قورتولا جكدر. بومدينيتك سقوطنى متعاقب بى ديكرى بريسي اشغال ايدر. بوده اسكيسندن فنا اولماز. آرتيق سز اى انسانلر جملر وگله لردن فضله سوه لدر، بتون قوتكيزله الهكزه دعا ايديكيز كه يقينده جهان حربى اوله جق اولان اوروپا حربى خرسانيه مدنيتك مذب هلاكى اولسون .»

لوق نورث واستر قلاندك بو بياناتى مدنيت حاضر نهك ماهيتى تشريح ايدنيور. فى الحقيقه بو مدنيت تام بر انگيز شاعرينك ديديكى كى « قان، آلتون ومنفعت اقايم ثلاثه سندن متشكل بر » Jehova . دركه ضلالت بشر غيا سنده ياشايور . معلوميا « كل ضلالة فى النار .» ايشته بو مدنيت ده، بو « Jehova » ده عذابى بوكون جكبسور، نابود اوليور. بر وقتلر كويا بو عذابك قارشيسنه طورمق ايسسته ينلر صلح ومسالت پروباغاندا سنى ياپيور، محتشم لاهى سراينده اجتماع ايدم كه، بارلاق نطقلرله صاحك پايدار لغندن، مناسبات انسانيه نك صميم سبق باغلانديغندن بحث ايدنيور لردى. بواجتماعلر ده. ايراد اولنان نطقلر ك - استر قلانده كوره - كوپكلر كاوام سندن فرقى يوقدر . اوراده باغير انلر كه هر برى اك بيوك جبار اولمق ايسنيور. ايشته صلح ومسالت ديه حايقير انلر كه حقيقى نيتلرى. هر بريسنك كيزله ديكى نيت بودر. يوقاروده سويلديكمز بوكونكى حس رقابت و غايه تفوقك ايريشه جيكي كال (١) ده بودر. بوبله بر غايه وارمق ايشته ين بر مدنيتك عاقبتى البته انقراضدر، افولدر .

شيمدى حقيقى مدنيتك اساسنى آكليله لم. استر قلانديسيور كه: « بشرى آنجق عدالت قورتارم بيلير. فقط كلاب حاضر نهك عدالتى دكل. محبت ايله نورلانان عدالت . او عدالت كه اولاه كى محكومك برينه قور،

محكومك حيا تى حاكمه طويوردر. كنديسنه روا كورميه جي بر شيشى بشقه سنه روا كوردورمى. بوبله بر عدالتله محبت بر برينه كولومسر. [١] » مشارايله بو صوك سوزلريله جدا بيوك بر حقيقى بوليور. مدنيت عاليه نك اساسنى كشف ايدنيور. يعنى مسلمانلق مدنيتنه « ان الله يامركم بالعدل والاحسان » و « ولا يؤمن احدكم حتى يحب لاهيه مايحب لنفسه » كى علوى وناقابل تزلزل اساسلر اوزرينه مشيد مدنيتنه، مدنيت اسلاميه مزه آشنا جيقيور .

خلاصه: حزب الوطنيونك غيور وفدا كار رئيس محترمى محمد فريد بك افندي نك ينه بو صلح قونفره لر ينك برنده ديديكى كى « صلح ومسالت انجق هيچ بر مظلوم و آسیر بر ملت قالمايجه پايدار اوله بيلير، يوقسه دائما محتلدردر .» اختلالى توليد ايدم مدنيتك بوكونكى سيل بلا ايله محو اولمى، انسانلر ده حس رقابتك انسانيلشمى، غايه تفوقك فضيلت نامى تمني ايدم. « وما كان ربك ليهلك القرى بظلم واهلها مصلحون . قرآن حكيم .»

مصرى

عمر رضا

[١] بو مناسبتله مسلمانلرده عدالت صفتنى جامع اولان بر انسان نصل اولمى لازم كلديكى آيتيه كى قوره ايله آكلانمق ايسترم. : عليه « عدليه خامس خافى راشدين صاييلمغه كسب استحقاق ايدم عمر بن عبدالعزيز (رضى الله عنه) زمانك اعلم علما سندن اولان حسن البصرى حضرتلرى امام عادل حقنده او فاروق ثانيه بومكتوبى يازنيور : « اى امير المؤمنين! حق تعالى امام عادلى هر اكرينك طوغرولتيجيسى، هر ملتجيك پناهى، هر فاسدك صلاحى، هر ضيفك قوتى، هر مظلومك انصاف ايديجيسى، هر قورقائك ملتجاسى ياپمى. اى امير المؤمنين! امام عادل شفقتلى بر چوبان كييدركه سوروسنك رفيق در. اوكا اك ايني سرعاى بولور. اونى نهللكلى يولره صايد بر مقدر صافيز، متوحشلردن حمايه ايدر، صفوق وصيحاك اذاسندن قورور. اى امير المؤمنين! امام عادل اولادى سوه ن بردير كييدركه چوجقلغنده آت ايجون سعى ايدر وصاوتنده اوقوتور. حيا سنده آتاك ايجون قازاير واولومندن صكرده مدخراتى آنكدر .

اى امير المؤمنين! امام عادل شفقتلى بروالده كييدركه اولادى سور، حالبوكه آنى كرها جل، كرها وضع ايتدى. چوجقلنى انساننده تربيه سنى و برر « اوقوسر قاليرسه اويوماز. ساكن اولورسه اوده ساكن اولور. بعضا اضربر، بعضا مدمدن كسر. عافيتده اولورسه ممنون، بر شيدن شكوا ايدرسه مغنوم اولور. اى امير المؤمنين! امام عادل ييملر ك وصيبي، فقيرلر ك خازنى در. بونلر ك كوچكلر ني تربيه، بيوكلرينك لوازماتى تدارك ايدر .

اى امير المؤمنين! امام عادل كو كسده كى قلب كييدركه ايني اولور ايسه كو كسى صاغلام اولور، فاسد اولور ايسه كو كسى ده فاسد اولور. اى امير المؤمنين! امام عادل الله ايله عبادى آرم سنده قائمدر. اللهك كلامنى وخلقك سوزلرني ديكدر « الله باقاروا نلره كوستر. انجق الله انقياد و آنلرى ارشاد ايدر .»

ايشته مسلمانلرده عدالت صفتى بوبله در. بو اوصافدن عارى اولانلر عادل اولماز. بونى يكر منجى عصر ك عدالتى ايله قارشيلاشد برده بشرى قورقاراجق عدالتك نروده اولديغى مپزده آكليله لم . ع . ر

باش محرر من محمد عاكف بك افندى ايله فاضل محترم شيخ صالح الشريف التونسى حضرتلرى آلمان يادن عودت بويور مشلردر .